

συχίας, φοβούμενος μὴ τῷ διαφύγει ἐκεῖνο ὅπερ δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἀνακτῇ. Ἐν τῇ νεότητι οὐδόλως προβλέπει τις τὴν ἀνάγκην· ἐμφορεῖται μόνον ἀπὸ πόθους οἵτινες σβέννυνται διὰ τῆς ἀπολαύσεως καὶ ἀναγεννῶνται παραχρῆμα.

Ἡ νεότης ἐπιθυμεῖ διακαῶς, ἀπολαύει ἀμερίμνως, ἀποστρέφεται ταχέως, καὶ ἐγκαταλείπει ἀφόβως, διότι ἡ ἀντικατάστασις εἶναι εὐχερὴς εἰς αὐτήν.

Ἰδοὺ τὸ αἷτιον τῆς ἐπιπολαιότητος τῆς μιᾶς ἡλικίας καὶ τῆς σταθερότητος τῆς ἐτέρας. (DUCLOS).

Οἱ ἄνδρες, ἀσταθεῖς εἰς τε τὸν ἔρωτα καὶ τὸ μῖσος, εἰς μόνην τὴν ἀστασίαν εἰσὶ σταθεροί. (ΣΧΙΔΔΕΡ.)

Γενικῶς οἱ ἄνδρες εἰσὶν ἥτιον τῶν γυναικῶν σταθεροί, καὶ ἀπορέγονται ταχύτερον τὸν ἀνταμειβόμενον ἔρωτα. Ἡ γυνὴ διακηρύττει ἐκ τῶν προτέρων τὴν τοῦ ἀνδρός ἀπιστίαν καὶ τὴν φοβεῖται, τοῦθ' ὅπερ καθίστησιν αὐτὴν ἔτι μᾶλλον ζηλότυπον. Ὄταν ὁ ἀνὴρ ἀρχίζῃ νὰ ψυχραίνεται, ἡ γυνὴ ἀναγκάζεται, ἵνα κρατήσῃ αὐτὸν, νὰ τῷ διαψιλεύσῃ ὅλας ἐκείνας τὰς περιποιήσεις, αἱ ἅλλοτε οὗτος παρεῖχεν αὐτῇ ὅπως καταστῇ ἀρεστός. Κλαίει, καὶ ταπεινοῦται ὡς πάλαι ἐκεῖνος, ἀλλὰ σπανίως ἐπιτυγχάνει ὡς αὐτός. Ἡ ἀφοσίωσις καὶ αἱ θρυφεραὶ αὗται συγκινοῦσι τὴν καρδίαν τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' οὐδόλως ἀνακτῶσιν αὐτήν. (I. I. ΡΟΥΣΣΩ).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Ὅρφεος—*Πυγμαλίων*—ἀρχαῖοι μῦθοι Δ. Παπαρρήγοπούλου. Ἐνῶ οἱ ἐπαγγελλόμενοι τὸν ἐρμηνευτὴν τῆς ἀρχαιότητος εἰς οὐδὲν ἄλλο συνετέλεσαν μέχρι τοῦδε, ἢ εἰς τὸ νὰ ἐπισκοτίσωσι τὴν διαύγειαν τῆς φιλολογίας τῶν προγόνων ἡμῶν καὶ νὰ διεγείρωσι τὸ μῖσος τῶν σπουδαστῶν κατὰ τῆς φιλολογίας ταύτης διὰ τῶν ἀνουσίων καὶ σχολαστικῶν ἐρμηνειῶν, καὶ τῶν σχολαστικῶν αὐτῶν παρατηρήσεων, ἐνῶ δὲ ἔνεκα τῶν γνωστῶν ἀηδῶν παραδόσεων ἐπὶ

τῶν κειμένων τῶν ἀρχαίων ποιητῶν καὶ πεζογράφων ἤρχισεν νὰ ἐκλείπη βαθμικῶς παρ' ἡμῶν τοῖς νέοις ἡ ἀγάπη τῆς ἀρχαίας μυθολογίας καὶ ποιήσεως, ὁ Κος Δ. Παπαρρήγοπούλους ἐπεχείρησε ν' ἀναστήσῃ αὐτὴν, ἀρρύνμενος ἀπὸ τῆς ἀρχαίας μὲν μυθολογίας δύο ἀρίστους μύθους, ἐμφυσῶν δὲ εἰς αὐτοὺς νέαν ζωὴν.

Ζητοῦσι πανταχόθεν ἐν Ἑλλάδι ἐθνικὴν ποίησιν, ἀλλ' ἄρα γε δὲν εἶναι ἐθνικὴ ποίησις ἡ ἀνάπλασις τῶν ἀρχαίων μύθων, καὶ ἐνῶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν καὶ παροῦσαν ἑκατονταετηρίδα ἀνεπιτυχῶς ἠγωνίσθησαν ν' ἀναπλάσωσι τὰ ἀρχαῖα ἐκεῖνα θέματα, δὲν δυνάμεθα δικαίως νὰ ἐπαιρώμεθα, ὅτι ἐν Ἑλλάδι ἀπεκτίσαμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος δύο ἔργα, ἄξια τῆς κλασικῆς τῆς Ἑλλάδος ἐποχῆς; Ἰσως ἀντιφρονοῦσιν οἱ κριταὶ τοῦ ἀγῶνος, μολονότι καὶ αὐτοὶ ὑπερεπήνεσαν τὰ ἔργα ταῦτα, ἀλλ' οἱ κριταὶ ἐκεῖνοι εἴμαρται ν' ἀπατῶνται αἰωνίως· ἄνευ ψυχῆς, ἄνευ καρδίας, ἄνευ φιλοκαλίας, ἀναλαμβάνουσι νὰ κρίνωσιν ἔργα ὑπέρτερα τῶν διανοητικῶν αὐτῶν δυνάμεων, τὸ δ' ἀποτέλεσμα τῆς κρίσεως ταύτης εἶναι ὡς εἰκὸς ἐσφαλμένον.

Ἐὰν ὀρθῶς ἐμμαντεύσαμεν, ὁ Κ. Παπαρρήγοπούλους ἐσκέφθη ὅτι ὑπάρχει ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ νεαρὰ ἀνθρωπότης εἶναι κατ' ἐξοχὴν εὐφάνταστος καὶ πλαστικὴ, τότε γεννῶνται οἱ ἀριστοὶ καὶ ποικιλωτάτοι τῶν μύθων, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τῆς θρησκείας, τῆς φιλοσοφίας, τῆς ποιήσεως αὐτῶν· τοιαύτη ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ νεότης· ἀλλὰ ἡ ἐποχὴ ἐκείνη παρέρχεται καὶ ἡ πλαστικὴ δύναμις ἀπόλλυται διὰ παντός. Οὐδέποτε ἡ νέα ποίησις θὰ πλάσῃ μύθους χαρίεντας, ἄξιους τῆς ἀρχαίας ποιήσεως. Ἡμεῖς δὲ πρὸ πάντων οἱ Ἕλληνες, δὲν εἶναι ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ ἐνθαρρύνωμεν τὸν ποιητὴν ἐκεῖνον, ὅστις, συνειδὼς τὸ ἀδύνατον νὰ δημιουργήσῃ νέον κόσμον, συναρμοσθῇ τὰ ἀρχαῖα ἐρείπια καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀποκαταστήσῃ αὐτὰ εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν κατάστασιν; Ἡ ἑλληνικὴ ποίησις πρέπει νὰ ᾖ ἑλληνικὴ πρὸ πάντων· τὰ δὲ ἔργα περὶ ὧν ἡ προκειμένη κρίσις εἶναι γνησίως Ἑλληνικά.

Ἀλλὰ μὴ νομίσῃτε, ὅτι ἐκλέγων τοὺς ἀρχαίους μύθους ὁ Κ. Δ. Παπαρρήγόπουλος ἀκολουθεῖ ἀκριβῶς τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν· ἡ ἀξία τῶν δύο τούτων ποιημάτων συνίσταται πρὸ πάντων εἰς τὸ ὅτι ἐπιτυχῶς μετερρύνθησαν τοὺς ἀρχαίους μύθους, ἐπιζητήσας δι' αὐτῶν νὰ παραστήσῃ νέας αἰσθηματικά, νέας ἰδέας. Ἀνεγνώσαμεν πολλοὺς πολλῶν ποιητῶν Ὀρφεῖς, ἀπὸ τοῦ Βιργιλίου καὶ Ὀβιδίου μέχρι τοῦ κ. Δ. Π., ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ τελευταίου εἰς πάντας τοὺς προηγούμενους ἢ ἐκ νέου ἀπώλεια τῆς Εὐρυδίκης εἶχε τι τὸ ἀπίθανον. Ἀναγνώσατε τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ Ὀρφέως τοῦ κ. Δ. Π. καὶ θέλετε παρατηρήσει πόσον ἐπιτυχῶς μετερρύνθησαν τὴν παράδοσιν. Εἰς τὸν Βιργίλιον καὶ εἰς τὸν Ὀβιδίον δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν, διατὶ ὁ Ὀρφεὺς, πρὶν τῆς ἐκ τοῦ ἄδου ἐξόδου αὐτοῦ, στρέφεται καὶ βλέπει τὴν Εὐρυδίκτην, ἐνῶ τοῦτο ἐμελλε νὰ ἐπιφέρῃ τὴν διὰ παντός ἀπώλειαν αὐτῆς καὶ ἐνῶ οὐδένα λόγον εἶχε νὰ στραφῇ· ἀλλ' ὁ κ. Παπαρρήγόπουλος ἀποδίδει μὲν εἰς τὸν Ὀρφέα τὴν Εὐρυδίκτην, ἀποδίδει ὅμως αὐτὴν πιονύσαν τὸ ὕδωρ τῆς λήθης καὶ ἐπομένως λησμονήσασαν ὅλον τὸν παρελθόντα τοῦ Ὀρφέως τὸν βίον καὶ τοὺς ἀμοιβαίους ἔρωτας· ἡ νῦν Εὐρυδίκη δὲν εἶναι ἡ πάλαι· καὶ ἐνῶ προπορευόμενος ὁ Ὀρφεὺς προσπαθεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς ὅλον τὸν παρελθόντα εὐδαίμονα βίον, αὐτὴ ψυχρῶς ἐρωτᾷ τὸν Ὀρφέα—ποῖος εἶναι· δὲν ἐνθυμεῖται τίποτε, διότι ἐπιεν ὕδωρ τῆς λήθης· εἰς μάτην ἀγωνίζεται ὁ Ὀρφεὺς δι' ἀναμνήσεων, διὰ παραπόνων, διὰ παρακλήσεων, νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς αὐτὴν τὴν μνήμην, ἐκείνη ἀπαντᾷ στερεοτύπως,

ὕδωρ ἔπια τῆς λήθης·

ἐπὶ τέλους ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ αὐτοῦ ὁ Ὀρφεὺς στρέφεται ἐλπίζων ὅτι βλέπουσα τὴν μορφήν αὐτοῦ θὰ τὸν ἐνθυμηθῇ· στρέφεται καὶ τὴν χάνει διὰ παντός. Βλέπετε πόσον φυσικὴ εἶναι ἡ στροφή τοῦ Ὀρφέως· δὲν ἔχει πλέον τὸ βεδιασμένον τοῦ ἀρχαίου μύθου· ἀλλ' ὁ ἀναγνώστης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀναγνώσεως τῶν στροφῶν ἐκείνων προαισθάνεται ὅτι ὁ Ὀρφεὺς θὰ στραφῇ καὶ ὅτι θὰ ἀπολέσῃ τὴν Εὐρυδίκτην διὰ παντός.

Ὁ μῦθος τοῦ Πυγμαλίωνος ἐπίσης με-

τερρύνθησθαι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, ὅστις δὲν παρέμεινε μόνον μέχρι τῆς ζωογονήσεως τοῦ ἀγάλματος, ἀλλ' ἀφοῦ εἰκόνισε ζωγραφικώτατα τὸν ἔρωτα τοῦ καλλιτέχνου πρὸς τὴν Γαλάτειαν, εἰκονίζει ἀκολουθῶς λίαν τραγικῶς τὴν ἀπογοήτευσιν αὐτοῦ. Ὁ Πυγμαλίων τοῦ κ. Δ. Π. εἶναι πᾶς ποιητῆς, πᾶς καλλιτέχνης, ὅστις, πλάττων κόσμον φαντασιώδῃ καὶ ἀπαντῶν τὴν ἀλήθειαν, ταχέως ἀπογοητεύεται καὶ ἀπομαραίνεται.

Οἱ Καλλέργαι καὶ Λουκάς Νοταρᾶς, δραματικὰ δοκίμια Σπυρ. Ν. Βασιλειάδου. Ἔχομεν δύο νέα δράματα, ἅτινα μετριοφρόνως ὁ συγγραφεὺς ὀνομάζει δραματικὰ δοκίμια· τὸν Λουκᾶν Νοταρᾶν καὶ τοὺς Καλλέργας. Οἱ Καλλέργαι εἶναι ἤδη γνωστοὶ εἰς τὸ κοινὸν ἕνεκα μιᾶς καὶ μόνης παραστάσεως καὶ ταύτης ἀτελοῦς κατὰ τὰ σκηνικά· πόσον ἡ ἀτελής διακόσμησης τῆς σκηνῆς καταστρέφει τὴν γοητείαν τοῦ δράματος εἶναι περιττὸν νὰ εἰπώμεν· ἀρκεῖ ν' ἀναγνώσωσιν οἱ ἀκροασάμενοι τὴν παράστασιν τὸ δημοσιευθὲν ἤδη ἔργον. Ὁ Λουκάς Νοταρᾶς ἐγράφη διὰ τὸν ταλαίπωρον Βουτσινάϊον ἀγῶνα· ὁ ἀγὼν οὗτος οἰκτρῶς παρήκμασεν ἐν τῇ Ἑλλάδι, ὅπου προῶρισται τὰ πάντα ταχέως νὰ παρακμάζωσι· φαντασθῆτε ὅτι ἐβραβεύθη ὁ σκυτοτόμος καὶ ἐπηνέθη ἀνεπιτυχῆς τις ἀπομίμησης τῆς Φαίδρας, ὁ Κρίσπος· περὶ δὲ τοῦ Λουκᾶ Νοταρᾶ οὐδὲ μνεῖα ἐγένετο διὰ τὸν λόγον ὅτι ἦτο καλλίτερον τοῦ βραβευθέντος καὶ ἐπαινεθέντος· ἀλλ' ὁ σκυτοτόμος εἶχεν ἕν μέγα πλεονέκτημα διὰ τὸν Ρουσόπουλον καὶ Σαν, ἦτο ἔργον συντέκνου· ἦτο δὲ ἀδύνατον νὰ μὴ συγκινηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τῆς Κρητηίδος οἱ περὶ τοῦ ἔργου ἀπεραντολόγοι· τὸ βραβευθὲν δὲν ἐδημοσιεύθη εἰσέτι· ἀλλ', ἂν ἀπὸ τῶν ὥτων κρίνωμεν τὸ ἔργον, βεβαίως δὲν ὑποκρύπτεται λέων.

Πρόκειται περὶ αἰσθητικοῦ ἔργου· ὁ μέγιστος ἔπαινος τῶν δραμάτων εἶναι ἡ διαγειρομένη συγκίνησις καὶ ἡμεῖς συνεκινήθημεν· τοῦτο ἀρκεῖ δὲν ἀναλύομεν τὸ ἔργον, διότι ἀνελύθη ἤδη ὑπὸ πολλῶν βιβλιοκρισιῶν· εἶναι δὲ ὅλως ἀδιάφορον εἰς

ἡμᾶς, ἂν ὑπάρχωσι καὶ τινα τὰ ψεκτέα, διότι ἀνθρώπινον τὸ ἔργον· θὰ ἐνδιατρίψωμεν ὀλίγον εἰς τὸν πρόλογον.

Ὁ πρόλογος πραγματεύεται περὶ ποιήσεως ἐν γένει, ἀρχαίας καὶ νέας, καὶ περὶ ἐθνικοῦ δράματος. Ἐξετάζει τὴν κλασικὴν καὶ τὴν ῥωμαντικὴν ποίησιν· ἀνευρίσκει τὴν κλασικὴν ἀπείρως ὑπερτέραν τῆς ῥωμαντικῆς· ἐξετάζει τὴν διαφορὰν, καὶ τὰ αἷτια ἑκατέρας τῶν δύο τούτων ποιήσεων. Νομίζομεν ὅτι ἡ λατρεία τῆς ἀρχαιότητος ὤθησεν αὐτὸν εἰς συμπεράσματα ἐσφαλμένα· βεβαίως δὲν εἴμεθα ἡμεῖς, οἵτινες θὰ τολμήσωμεν νὰ δώσωμεν τὴν δάφνην εἰς τὴν ῥωμαντικὴν ποίησιν· ἀλλ' εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ῥωμαντικὴ ποίησις συγκινεῖ σήμερον ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην τὰ νεώτερα ἔθνη· διατί ἄρά γε; Ἐπειτα θεωρεῖ λίαν ὑλικούς τοὺς σημερινούς αἰῶνας· (χρήματα, λέγει, εἶναι ἡ ἐργκάρδιος ὠρυγὴ ὧλων, χρήματα!) ἀλλὰ λησμονεῖ, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον· «χρήματ' ἀνὴρ», ὅτι δὲν ὑπάρχουσι σήμερον οἱ δοῦλοι, οἵτινες ἐργαζόμενοι τὴν γῆν ν' ἀπαλλάττωσι τοὺς κυρίους αὐτῶν ἀπὸ τῆς μερίμνης τῆς ὑλικῆς ὑπάρξεως, ὅτι ἕκαστος διὰ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ ζῇ καὶ προάγεται· ἡ ἐργασία δὲν εἶναι ἡ λατρεία τοῦ χρυσοῦ. Ἐπίσης εἶναι λίαν ἀποκλειστικὸς, ὅτε ἀποδίδει εἰς τὸν χριστιανισμόν τὴν παρακμὴν τῆς ποιήσεως, ἣν ἡ θρησκεία ἐκείνη μετέτρεψεν εἰς ῥωμαντικὴν!

«Φεῦ! Ἡ μονακρατορία τοῦ Ὑψίστου, ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀνεσπέρου χριστιανικοῦ ἡλίου, ἀπέσβεσε τὰ φωταυγῆ, μειδιῶντα, παίζοντα, ἀπειρα, ἄστρα τῆς θρησκείας τοῦ παλαιοῦ κόσμου, καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰς ἄπλεστον μεσουροῦντος ἡλίου φῶς εἶδε τὴν γυμνότητά του ἐν τῇ γῇ καὶ τρέμων καὶ ἔνδακρυς πλανᾶται ἐκτοτε μακρὰν τοῦ παραδείσου τῆς μυρτοστεφοῦς τῶν πάλαι θρησκείας. Ὁ κόσμος πλέον ἀποβαλὼν τὸ εὐτολμον καὶ ἀρρενωπὸν τῆς νεανικῆς ἀρχαιότητος, ἀντὶ γηθόσυνος καὶ ὑπερήφανος ν' ἀτενίζει τοὺς ἀστέρας καὶ τὴν πρωτάν, ἔκλινεν ἤδη ὑπὸ τὸ βάρος τῶν αἰώνων κεκυφώς, καὶ ὡς ὁ Βύρων, ἐμπνέεται ἀπὸ τοὺς σκώληκας, γείτονας ἐγγυτάτους τῆς ματαίας καὶ ἐφημέρου ζωῆς του, ἀφοῦ μά-

λιστα τῷ εἶπαν καὶ ἐπέισθη ὅτι τὰ πάντα ἴσως διὰ τὸν ἄνθρωπον, καὶ αὐτὸς τέλος διὰ τοὺς σκώληκας!»

Βεβαίως ὁ Χριστιανισμὸς ἐμηδένισεν ὅλον τὸν κόσμον τῶν αἰσθήσεων καὶ τὰς χάριτας αὐτοῦ· πᾶσα ἡ ἀρχαία μυθολογία, πᾶς ὁ ὠραῖος ἐκεῖνος Πανθεῖσμὸς ὑπεχώρησεν ἐνώπιον τοῦ νέου πνευματικοῦ κόσμου. Τί ἔμενε πλέον διὰ τὰ ποιητικὰ πνεύματα; Ὁ ἐσωτερικὸς κόσμος, ἐν τῷ ὁποίῳ κατεκρημνίζετο ὁ ἄλλος· ἐν τῇ εὐρείᾳ ταύτῃ νυκτὶ τοῦ ἀπείρου ὁ χριστιανὸς ἠσθάνθη φόβον μᾶλλον, ἢ ἐλπίδα· ἀλλ' ὁ φόβος, ὁ ἀόριστος φόβος, εἶναι ἡ γονιμωτέρα πηγὴ τῶν συγκινήσεων· ὁ ἠθικὸς κόσμος, ἐν ᾧ περιεστρέφετο ἡ νέα ποίησις, εἶναι πολὺ πλουσιώτερος τοῦ ὑλικοῦ κόσμου· αἱ χορδαὶ ἃς κρούει ἡ σημερινὴ λύρα εἶναι μυριάκις περισσότεραι τῶν ἀρχαίων χορδῶν καὶ εἰς τοῦτο βεβαίως συνετέλεσεν ὁ χριστιανισμὸς· ἀλλ' ἂν πᾶσα ἡ ῥωμαντικὴ ποίησις εἶναι ἔργον τῆς ὑψηλῆς ταύτης θρησκείας, διατί δὲν κατατάσσονται μετὰ τῶν ῥωμαντικῶν ἔργων τὰ δημοτικὰ ἄσματα τοῦ χριστιανικωτάτου λαοῦ τῆς Ἑλλάδος; Διατί πολὺ πρὸ τοῦ χριστιανισμοῦ οἱ Γερμανοὶ, ὡς λέγει ὁ Τάκιτος, ἡγάπων τὴν φοβερὰν, τὴν ἀγρίαν, τὴν πένθιμον ποίησιν; Διατί οἱ Σάξωνες πολὺ πρὸ τοῦ χριστιανισμοῦ εἶχον ἄσματα ἐξ ὧν προμηνύεται ὁ Σαίξσπῆρος; Ἀνάγνωτε τὴν συλλογὴν τῶν ἀγγλοσαξωνικῶν ποιήσεων! Πολὺ πρὶν ὁ μέγας ἱερεὺς τῶν Νορθούμβρων κηρύξῃ κατηργηγένους τοὺς ἀρχαίους θεοὺς, οἱ Σκάλδοι ἔψαλαν τὴν ῥωμαντικὴν ποίησιν· καὶ παράδειγμα ἔστω τὸ ἐξῆς μικρὸν ἀπόσπασμα ποιήματος, θέμα ἔχοντος περιγραφὴν μάχης· «Ἐν τούτοις, ἐκεῖ ὑψηλὰ, ὁ λαμπρὸς φανὸς τοῦ θεοῦ, ὁ μέγας ἀστήρ, ὁ ἥλιος, διήλθεν ἀνωθεν τῆς γῆς καὶ προχωρήσας μεγαλοπρεπῶς ἔκλινε πρὸς τὸν ὀρίζοντα· ἐδῶ ἔκειντο σωρεῖαι στρατιωτῶν, πεσόντων ὑπὸ τὴν λόγχην· ἔκειντο οἱ ἄνθρωποι τοῦ βορρᾶ, πληγωμένοι ἀνωθεν τῶν ἀσπίδων αὐτῶν καὶ οἱ Σκῶτοι κεκορεσμένοι τῆς ἐρυθρᾶς μάχης . . . ὁ βασιλεὺς Ἀθελστὰν ἐπροχώρησε, καταλείπων ὀπίσθεν αὐτοῦ τὰ ὠρυόμενα ὄρνεα τοῦ πολέμου, τὸν κόρακα, ὅστις θὰ συμποσιάσῃ

διὰ τῶν νεκρῶν, τὸν πένθιμον καὶ μαῦρον ὅλην πραγματείαν. "Εν μόνον λέγομεν, ὅτι κόρακα μὲ τὸ γαμφὸν ῥάμιφος, τὸν βαρύ-ὁ χριστιανισμὸς εἶναι μία καὶ οὐχὶ ἡ κυρία φωνὸν βάτραχον, τὸν ἀετὸν, ὅστις μετ' ἀφορμὴ τῆς ῥωμαντικῆς ποιήσεως· ὅτι ἡ ὀλίγον θὰ κορεσθῇ λευκοῦ κρέατος, καὶ ῥωμαντικὴ ποίησις εἶναι πολὺ πλουσιω- τὸν ἱέρακα, τὸν ἀρπακτικὸν ἱέρακα, ὅστις τέρα τῆς κλασικῆς· καὶ ὅτι ἡ ἀνθρωπότης, ἀγαπᾷ τὰς μάχας καὶ τὸ φαῖον θηρίον, ὅπως καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἔχουσιν ἡλικίας, εἰς τὸν λύκον τῶν δασῶν ! » Διατὶ λοιπὸν οἱ Ἕες ἀδύνατον πλέον νὰ ἐπανεέλθωσιν. Ἡμεῖς Γερμανοὶ καὶ οἱ Σάξονες πρὶν τοῦ χριστιανισμοῦ ἔχουσι ῥωμαντικὴν ποίησιν, καὶ διὰ ἀγαπῶμεν τὸν ποιητὴν, ὅστις συγκινεῖ κλασικὸς ἢ ῥωμαντικὸς, Σαφοκλῆς ἢ Σχιζ- τί ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸν χριστιανισμόν ὡς χθὲς δὲν εἶχε τοιαύτην ; Ἑλη- σπηρ, ἀδιάφορον· καὶ διὰ τοῦτο ἠγαπή- σμονήσαμεν τὴν Ἰνδικὴν ποίησιν καὶ ἀμφι- σαμεν τὰ δύο δράματα τοῦ Κ. Βασιλειά- βάλλομεν, ἂν ὑπάρχωσιν αἰσθήματα μάλ- δου, ἀδιαφοροῦντες ἐντελῶς, ἂν κατατάσ- λον Βυρῶνια τῶν ἐν τῇ Ἰνδικῇ ποιήσει ! τώνται εἰς τὴν κλασικὴν ἢ τὴν ῥωμαντικὴν Τί πρὸς ταῦτα ὁ χριστιανισμὸς ; τέχνην.

ΘΑΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

Ἐὰν ἐπιχειρήσωμεν νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, θέλομεν τραπῇ εἰς μακρὰν

ΠΟΙΗΜΑΤΑ,

Ο ΒΡΥΚΟΛΑΞ.

(Δημοτικὴ παράδοσις)

Α'.

— Λοιπὸν ὠρκίσθης καὶ νεκρὸν νὰ μ' ἀγαπᾷς, ὦ κόρη ; —
ἐφώνει εἰς τὴν φίλην του ἐκπνέων νεανίας,
καὶ μ' ὄμμα τὴν ἀγάπην του ὁδύνης ἐθεώρει·
ἡ κόρη τότε ἀπήντησε μεστὴ ἀπελπισίας :
— ὦ Κλέων, σοὶ ὀρκίζομαι ἀγάπην αἰωνίαν
καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ζοφεράν τοῦ τάφου κατοικίαν. —

Καὶ μειδιῶν ὁ Κλέων
τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν τῇ ἔδωκεν ἐκπνέων.

Β'.

Ἦτο γυνή ! . . . τὸν Κλέωνα τῶν φίλων ἡ χορεία
πρὸς τὴν ὑστάτην τῶν νεκρῶν ὠδήγει κατοικίαν
καὶ ἤδη ἐμακρύνετο πενθοῦσα συνοδία
τὸν οἶκον καταλείπουσα εἰς τὴν ἀπελπισίαν.